

ELECCIONS Falten 11 dies**ELS PROGRAMES ELECTORALS**

El programa electoral del PP no qüestiona que la llengua catalana sigui la pròpia de les Balears, al contrari del que fan ASI, PRIB i Sa Clau,

que parlen de l'existència d'un idioma balear o mallorquí. Tanmateix, els candidats d'aquests partits polítics han fet de la qüestió lingüística

tema de debat. Crida l'atenció que UM i EU-EV en parlin just de passada. PSM i ERC, al contrari, en fan propostes molt decidides.

La llengua, tema electoral

El PP vindica també el castellà com a idioma propi de les Balears

► **PP.** «És una discriminació negativa cap a la ciutadania de parla castellana, exigir un determinat nivell de català, generalment elevat, com a requisit inexcusable per fer feina a l'Administració. El Partit Popular, en benefici d'una política d'igualtat i d'integració del funcionament, considera convenient i necessari dur a terme en l'Administració una normalització lingüística mesurada, progressiva, contínua, incentivada i en consonància amb la realitat social del moment, en la qual molta gent adulta no ha tingut l'oportunitat d'aprendre la llengua pròpia de la Comunitat».

«Les Illes Balears són afortunades per moltes raons. Una d'elles és posseir una llengua pròpia i una cultura viva. Atesa la riquesa cultural que implica tenir una llengua pròpia, és infructuós mantenir-hi vives les controvèrsies al voltant. La llengua pròpia de les Illes Balears és el català manifestat en les seves modalitats insulars, varietats que han donat diferents denominacions a la nostra parla».

«La llengua dels habitants de les Illes Balears no és única, ja que també en forma part la llengua castellana. La definició de llengua pròpia no ha de servir com a argument per a la discriminació o via de privilegis per a una part de la ciutadania. Fer-ho, emparar-ho o consentir-ho és caure en el sectarisme per un ús pervers del concepte».

► **PSIB-PSOE.** «Els socialistes hem demostrat clarament la nostra postura en defensa de la nostra llengua amb mesures ben concretes al llarg del temps. Serveixin com una mostra les següents:

—L'equiparació de l'ensenyament de la llengua catalana i castellana a tots els nivells educatius i a l'examen de selectivitat així com la introducció d'una assignatura de literatura catalana; la introducció del requisit de coneixement de la llengua catalana per a l'accés a la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB) arran d'una proposició no de llei al Parlament de les Illes Balears.

—Farem una política de normalització lingüística clara, activa, equilibrada i consensuada, que possibiliti, també en aquest terreny, la cohesió social. Els Socialistes treballarem per tal de fer de la llengua un element clau de cohesió social. Una societat multilingüe com l'actual, obliga a fer un exercici d'integració, partint del fet que el català és la llengua pròpia de les Illes Balears i el castellà és també una llengua oficial, a més de ser la

llengua d'un important nombre de persones, que resideixen a les nostres illes i un instrument de comunicació en aquest món globalitzat».

► **PSM.** «La llengua catalana i la cultura que s'hi vehicula és, des del segle XIII, el principal tret identificador de la societat mallorquina, a pesar dels períodes de crisi lingüística i literària en els usos formals i a pesar dels crucials moments de persecució de què ha estat objecte».

«Avançar decididament en la normalització lingüística i cultural del país no només garanteix els drets lingüístics dels autòctons i la continuïtat de la llengua pròpia de les Illes Balears, sinó que aporta un crucial factor de cohesió a la societat del futur. La llengua catalana ha de ser un dels principals valors compartits dels habitants de les Illes Balears sigui quina sigui la seva procedència lingüística i cultural i sense que això impliqui cap renúncia de la pròpia identitat per part dels nouvinguts, sinó un important enriquiment personal i col·lectiu».

«El PSM treballarà perquè el català es consolidi com a llengua prioritària de l'administració pública de les Illes Balears, sigui quin sigui el seu nivell. S'han de millorar els nivells requerits de coneixement i domini del català en l'accés i en la promoció interna del personal públic. I cal reclamar aquesta obligatorietat en els àmbits de l'administració estatal on el català és encara rebutjat, com són els cossos policíacs, l'exèrcit i, sobretot, l'administració de justícia».

► **UM.** «Una de les manifestacions que ens defineixen com a poble és la nostra llengua, per això s'ha de dur a terme unes accions decidides de promoció en tots aquells àmbits en què encara no hi té un accés normal. Unes accions que no només es duren a terme des de les nostres àrees de govern en matèria cultural, sinó en totes».

► **EU-Els Verds.** «Promoció de l'ensenyament en català, que s'ha de generalitzar com a llengua vehicular de l'ensenyament, garantint l'objectiu de la plena competència lingüística per a tot l'alumnat, al final de l'etapa obligatòria, en el coneixement i ús del català i del castellà».

► **ERC.** ERC proposa fomentar «l'ús preferent de la llengua pròpia d'aquest país en tots els processos i circuits de la cultura i la comunicació, amb el benentès que la col·laboració

de tots els Països Catalans és necessària per sostenir un espai català de comunicació que serveixi de marc natural per on vehicular la producció i circulació de béns i serveis culturals».

Una política cultural democratitzadora ha d'estimular la prestació del màxim nombre de serveis, amb la voluntat de satisfer les expectatives dels grups i les persones, assegurant canals d'expressió i donant suport a les innovacions de cada moment».

► **SA CLAU.** «Es natiu de ses Illes balears tenim una llengua pròpia i hereditària, anomenada tradicionalment i popularment mallorquí, menorquí i eivissenc respectivament a cada illa, encara que es nostro Estatut d'Autonomia l'anomena oficialment català. Aquesta llengua la compartim amb ses comunitats de València, on rep popularment i oficialment es nom de valencià, i de Catalunya, on es nom popular i oficial és català».

A cadascuna d'aqueixes comunitats, sa llengua presenta ses naturals modalitats fonètiques, morfològiques, semàntiques, lèxiques i sintàctiques. En es cas de ses Balears, d'acord amb s'article 14 de s'Estatut d'Autonomia aquestes modalitats han d'esser objecte «d'estudi i de protecció», emperò fins avui es partits que han governat sa Comunitat Autònoma no han mogut ni un dit per fer complir aquest precepte estatutari».

► **ASI.** «Impulsaremos el punto 3º del Estatuto de Autonomia, velando y garantizando la pervivencia y desarrollo de la Lengua Balear como lengua incluyente. Es decir: modificaremos el Estatuto de Autonomia y consideraremos el mallorquín, el menorquín e ibicenco, lenguas cooficiales, en lugar del catalán».

Proponemos la creación de una Academia de la Lengua Balear, para la adopción de las normas gramaticales y ortográficas que permitan su aprendizaje en la Escuela, así como la redacción de un Diccionario de la Lengua Balear».

► **PRIB.** «Hay que fomentar la lengua propia de Mallorca, el mallorquín, relacionándola con nuestra cultura y nuestras costumbres sin que sea postergada por la lengua catalana».

(No ens ha arribat ni ens consta que l'Agrupación Social Independiente i el Partido Renovador hagin imprès un programa en català, raó per la qual consideram oportú transcriure en la llengua original les seves propostes electorals sobre aquest punt).